

N:o 37.

Af Herr J. N. Biesert: Om anslag till omläggning af vägen mellan Norska gränsen vid Hånstull genom Nordmarks härad till Gillbergs häradsgrens.

I Kongl. Maj:ts nådiga proposition N:o 1 till innevarande Riksdag, angående Statsverkets tillstånd och behof, finnas i protokollet öfver civilärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen den 5 i denna månad, pag. 31, bland de af styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader till understöd af allmänna medel förordade vägbyggnader upptaget: »*till omläggning af vägen mellan Norska gränsen vid Hånstull genom Nordmarks härad till Gillbergs häradsgrens*».

Orsaken hvarföre Herr Civilministern ej kunnat för närvarande föredraga denna sak till slutlig pröfning, är, såsom synes af förenämnde statsrådsprotokoll, pag. 32, den, att de genom Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Vermland infortrade menigheters yttranden ännu ej inkommit. Då jag emellertid på enskild väg gjort mig underrättad derom, att ifrågavarande menigheters yttranden äro inkomne till nämnde Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, hvarifrån de komma att öfversändas till Civildepartementet i början af nästa månad, samt att alla de kommuner, som saken angå, förbundet sig att, om ett statsanslag af 147,000 kronor erhålles, fullborda den ifrågavarande vägomläggningen, så vågar jag hos Riksdagen vördsamt motionera om anslag för densamma.

Kostnaden för hela arbetet uppgår, enligt kostnadsförslaget till 253,261 kronor, hvaraf $\frac{2}{3}$ -delar eller 168,840 kronor 67 öre förut varit begärda såsom statsanslag. Nu har emellertid väg- och vattenbyggnadsstyrelsen föreslagit en nedsättning i det förra beloppet till 220,701 kronor, och i det senare, eller statsanslaget, till 147,000 kronor, på den grund att arbetslönerna vid

tiden för förslaget upprättande skulle varit så mycket högre än hvad de på senare tiden varit. Då emellertid arbetslönerna nu äro i stigande, kanske snart nog till sin förra höjd, och oaktadt den betydliga nedsättningen i det begärda anslaget, eller från 168,840 kronor 67 öre till 147,000 kronor, kommunerna i alla fall åtaga sig arbetets fullständiga utförande, så visar detta, enligt min uppfattning, mera än något annat sakens stora betydelse för orten i fråga, nemligen Nordmarks härad i Vermland, samt dess intresse och offervillighet för företaget; detta så mycket mera som orten är fattig, ehuru med stora naturliga resurser för framtiden, för hvilkas tillgodogörande lättade kommunikationer är den viktigaste häfstängen.

Upplysningsvis anser jag mig böra omnämna:

att första undersökningen för ifrågavarande vägomläggning egde rum, på det allmännas bekostnad, för omkring 40 år sedan och den sista, eller den som nu ligger till grund för kostnadsberäkningarne, för omkring 10 år sedan. Företaget är således, såväl af vederbörande myndigheter som af ortens befolkning, ett i långliga tider känt och erkänt behof, ehuru det ej kommit till utförande af brist på erforderliga medel;

att den gamla vägen är nästan ofarbar, ty der förekomma på många ställen lutningar af 1 på 4, 1 på 5 och 1 på 6, hvilket förhållande naturligtvis i hög grad hindrar trafiken och ortens utveckling;

att det för denna ort ej finnes någon utsigt att inom mansåldrar erhålla bättre och tidsenligare kommunikationsmedel än landsvägar, hvadan det är högst behöfligt att dessa blifva goda.

att vägen på norska sidan för några år sedan blifvit omlagd och försatt i det utmärktaste skick, samt att endast omkring en half mil återstår från nämnda väg till riksgränsen vid Håns tull, hvilket vägstycke äfven kommer att omläggas, så snart vägarbetet på svenska sidan påbörjas.

För att ej blifva vidlyftigare genom anförande af än flera af de många och stora skäl, som tala för företagets snara understödjande af statsmedel, anhåller jag att få hänvisa till de ritningar, kostnadsförslag och utlåtanden med flera handlingar rörande denna vägomläggning, hvilka blifva tillgängliga hos Kongl. Civildepartementet.

På grund af det anförda får jag vördsamt föreslå Riksdagen,

att till omläggning af vägen mellan norska gränsen vid Håns tull genom Nordmarks härad till Gillbergs härads-
Bih. till Riksd. Prot. 1881. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 5 Häft. 3

gräns bevilja ett anslag utan återbetalningsskyldighet, till belopp af 147,000 kronor och i öfrigt på de för dylika företag vanliga vilkor, samt att utgå under tre år och deraf under 1882 med 30,000 kronor.

Om remiss till Stats-Utskottet anhålles.

Stockholm den 26 Januari 1881.

J. N. Biesert.

N:o 38.

Af Herr A. Rundbäck: Om anvisande utöfver det ordinarie anslaget af ytterligare bidrag till aflönande af lärare i slöjd vid folkskolorna.

Kongl. Maj:t har hos Riksdagen gjort nådig framställning att det såsom bidrag till aflönande af lärare i slöjd vid folkskolorna beviljade ordinarie anslag å 15,000 kronor måtte från och med 1882 varda förhöjdt med 10,000 kronor.

Af det statsrådsprotokoll, som är bifogadt Kongl. Maj:ts proposition, synes, att de för ifrågavarande ändamål tillgängliga medlen under år 1880 befunnits otillräckliga för behovet, så att understöd ej kunnat beviljas till högre belopp än 64 kronor till hvarje af de 234 skolor, för hvilka församlingarne ansetts berättigade att erhålla bidrag af statsmedel. Då i Kongl. Kungörelsen den 11 September 1877 ett belopp af 75 kronor är bestämdt för hvarje sådan skola, om medlen dertill lemna tillgång, hafva församlingarna i det för detta ändamål påräknade understödet sålunda gått miste om 11 kronor för hvarje skola.

En sådan minskning i understödsbeloppen blifver äfven för innevarande år att befara, och sannolikt blifver minskningen under detta år ännu större,